

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Психологічне консультування в мультидисциплінарному підході

Освітній рівень	II (магістерського) рівня вищої освіти (назва рівня вищої освіти)
Галузь знань	C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	S4 Психологія (код й найменування спеціальності)
Освітня програма	Клінічна психологія

Розробник: Тимур ГОНЧАР, канд. мед. наук, доцент кафедри клінічної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри

клінічної психології

протокол № 10 від 23 червня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Ірина ЛИСЕНКО
(ім'я та прізвище)

Схвалено гарантом освітньої програми Клінічна психологія

Гарант ОП

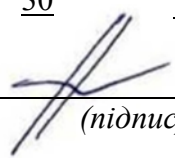

(підпис)

Ірина ЛИСЕНКО
(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні Ради якості вищої освіти

протокол № 5 від 30 червня 2025 року

Голова РЯВО

(підпис)

Наталія ЗАВ'ЯЗКІНА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Робоча програма освітнього компонента «Психологічне консультування в мультидисциплінарному підході» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми освітньої компоненти, затвердженої Вченою Радою Київського інституту сучасної психології та психотерапії від 22 лютого 2024 року, протокол №7.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочу програму освітнього компонента «*Психологічне консультування в мультидисциплінарному підході*» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С4 Психологія.

Статус освітнього компонента – обов’язковий.

Обсяг освітнього компонента – 3.5 кредитів ЄКТС.

Семестровий контроль – залік.

Мета та завдання освітнього компонента.

Курс спрямований на формування цілісного уявлення про психологічне консультування як складову міждисциплінарної допомоги у сфері психічного та фізичного здоров’я. Розглядаються принципи взаємодії психолога з фахівцями інших спеціальностей (лікарями, психіатрами, соціальними працівниками, педагогами), особливості командної роботи, маршрутизації клієнтів і координації допомоги. Особлива увага приділяється межах професійної компетенції, етичним аспектам міжпрофесійної взаємодії та ролі психологічного консультування в системі комплексної підтримки клієнта.

Мета : формування у здобувачів здатності здійснювати психологічне консультування в умовах мультидисциплінарної взаємодії, з урахуванням професійних меж, етичних стандартів і специфіки спільної роботи з фахівцями суміжних галузей.

Завдання:

- ознайомити здобувачів з теоретичними засадами мультидисциплінарного підходу в психологічному консультуванні;
- сформуванню розуміння ролі та функцій психолога в міжпрофесійній команді;
- розкрити принципи ефективної комунікації та координації допомоги між спеціалістами;
- навчити аналізувати психологічні запити клієнтів з урахуванням медичних, соціальних і психосоціальних чинників;
- сформуванню навички визначення меж компетенції, показів до перенаправлення та співпраці з іншими фахівцями;

- розвинути відповідальне ставлення до етичних питань і професійної взаємодії в мультидисциплінарному контексті.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітнього компонента

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК1	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК4.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК6.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК7.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК9.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
Фахові компетентності	
СК3.	Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки професійної практичної діяльності.
СК4.	Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
СК6.	Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
СК7.	Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
СК8.	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК9.	Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
СК11.	Здатність удосконалювати програми щодо профілактики та підвищення ментального здоров'я та психологічного благополуччя різних верств населення.
СК12.	Організовувати консультативну взаємодію з клієнтом та групою, аналізувати та оцінювати її ефективність.
СК14.	Орієнтуватись у різних моделях психологічної допомоги та адекватно обирати релевантну актуальним завданням психологічної практики.
СК17.	

	Вміти встановлювати та підтримувати фахову взаємодію з представниками суміжних спеціальностей (лікарями, соціальними працівниками, соціальними педагогами то о).
--	--

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПР1.	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПР3.	Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
ПР5.	Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
ПР7.	Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
ПР8.	Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
ПР9.	Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
ПР10.	Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
ПР11.	Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
ПР13.	Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, намагатися застосовувати їх при розв'язанні фахових завдань, надавати поради одо забезпечення якості клініко-психологічних послуг.

2. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Структура освітньої компоненти

№ теми	Назва розділів і тем	Кількість годин					
		Всього	Аудит.	у тому числі			
				Лекції	Прак.	Прак. конт. зан.	С.р.
1	Вступ до мультидисциплінарного підходу в психологічному консультуванні	8	2	2			6

2	Роль і професійна ідентичність психолога в міждисциплінарній команді	8	2	2			6
3	Моделі мультидисциплінарної, міждисциплінарної та трансдисциплінарної взаємодії	8	2	2			6
4	Етичні та правові засади мультидисциплінарної практики	10	4	2	2		6
5	Комунікація та координація в міжпрофесійній команді	8	2	2			6
6	Психологічна оцінка та формулювання запиту в мультидисциплінарному контексті	8	2	2			6
7	Маршрутизація клієнта та взаємодія з суміжними фахівцями	8	2	2			6
8	Психологічне консультування в медичних закладах	8	2	2			6
9	Психологічне консультування в соціальних і освітніх системах	8	2	2			6
10	Кризові та складні випадки в мультидисциплінарній роботі	10	4	2		2	6
11	Профілактика професійного вигорання та підтримка фахівців команди	9	2	2			7
12	Оцінка ефективності мультидисциплінарної допомоги та професійна рефлексія	12	4	2	2		8
Всього годин		105	30	24	4	2	75

Зміст освітньої компоненти

Лекція 1. Вступ до мультидисциплінарного підходу в психологічному консультуванні

Розглядається сутність мультидисциплінарного підходу, його становлення та актуальність у сучасній психологічній практиці. Аналізується місце психологічного консультування в системі комплексної допомоги клієнту.

Лекція 2. Роль і професійна ідентичність психолога в міждисциплінарній команді

Висвітлюються функції, відповідальність і межі компетенції психолога. Розглядаються питання професійної ідентичності та взаємодії з фахівцями інших галузей.

Лекція 3. Моделі мульти-, між- та трансдисциплінарної взаємодії

Порівнюються різні моделі командної роботи, їх переваги та обмеження. Аналізується вплив обраної моделі на процес консультування та результати допомоги клієнту.

Лекція 4. Етичні та правові засади мультидисциплінарної практики

Розглядаються етичні принципи, конфіденційність, інформована згода, професійна відповідальність і правові межі взаємодії між фахівцями.

Лекція 5. Комунікація та координація в міжпрофесійній команді

Аналізуються стратегії ефективної комунікації, розв'язання міжпрофесійних конфліктів та узгодження плану допомоги клієнту.

Лекція 6. Психологічна оцінка та формулювання запиту в мультидисциплінарному контексті

Розглядаються особливості збору інформації, психологічної оцінки та формулювання консультативного запиту з урахуванням медичних і соціальних факторів.

Лекція 7. Маршрутизація клієнта та взаємодія з суміжними фахівцями

Висвітлюються принципи направлення клієнтів до інших спеціалістів, критерії взаємодії та координації допомоги в межах команди.

Лекція 8. Психологічне консультування в медичних закладах

Розглядається специфіка роботи психолога в лікарнях, клініках і реабілітаційних центрах, особливості взаємодії з медичним персоналом.

Лекція 9. Психологічне консультування в соціальних і освітніх системах

Аналізується роль психолога в соціальних службах, освітніх закладах і громадських організаціях, особливості мультидисциплінарної співпраці в цих сферах.

Лекція 10. Кризові та складні випадки в мультидисциплінарній роботі

Розглядаються випадки гострих криз, суїцидального ризику, насильства та тяжких психосоціальних ситуацій, що потребують командного підходу.

Лекція 11. Профілактика професійного вигорання та підтримка фахівців команди

Аналізуються чинники професійного вигорання, методи самопідтримки та взаємної підтримки в мультидисциплінарних командах.

Лекція 12. Оцінка ефективності мультидисциплінарної допомоги та професійна рефлексія

Розглядаються підходи до оцінки результативності командної роботи, професійна рефлексія та розвиток компетентностей психолога.

Теми практичних занять освітньої компоненти

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	<p>Практичне завдання 1. Аналіз випадку мультидисциплінарної взаємодії</p> <p>Мета завдання</p> <p>Сформувати вміння аналізувати психологічний випадок у контексті мультидисциплінарної допомоги, визначати роль психолога, межі компетенції та напрями взаємодії з іншими фахівцями.</p> <p>Зміст завдання (кейс)</p> <p>Загальна інформація <i>Клієнтка — жінка, 45 років. Працює бухгалтеркою. Одружена, має доньку 16 років. Звернулася до психолога за рекомендацією лікаря-онколога.</i></p> <p>Медичний контекст <i>Діагноз: рак молочної залози II стадії. Етап лікування: завершено хірургічне втручання, триває курс хіміотерапії. Соматичні скарги: виражена втома, нудота після процедур, порушення сну.</i></p> <p>Психологічний стан (зі слів клієнтки)</p> <ul style="list-style-type: none"> • постійна тривога, особливо напередодні обстежень; • нав'язливі думки про можливий рецидив; • зниження настрою, втрата інтересу до звичних занять; • відчуття провини перед родиною («я стала тягарем»); • труднощі у спілкуванні з чоловіком (уникає розмов про хворобу); • страх втратити роботу через тривале лікування. <p>Соціальний контекст</p>	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Чоловік емоційно дистанційований, дотримується позиції «треба бути сильною і не жалітися». • Донька замкнулася, уникає теми хвороби матері. • Фінансове навантаження зросло через лікування. • Клієнтка не користується підтримкою громадських або пацієнтських організацій. <p>Поточна взаємодія з фахівцями</p> <ul style="list-style-type: none"> • Онколог — веде лікування, скерував до психолога через підвищений дистрес. • Сімейний лікар — контролює супутні стани. • Психіатр — не залучений, але лікар зазначив, що «можливо, варто оцінити депресію». • Соціальний працівник — не залучений. <p>Запит клієнтки (вербалізований)</p> <p><i>«Я хочу перестати жити від обстеження до обстеження і постійно боятися. Хочу знову відчувати себе нормальною людиною, а не лише пацієнткою».</i></p> <p>На основі кейсу необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформулювати психологічний запит клієнта. 2. Визначити основні психологічні проблеми та ресурси. 3. Окреслити фахівців, залучених або необхідних до роботи (лікар, психіатр, соціальний працівник, педагог тощо). 4. Визначити роль і завдання психолога в команді. 5. Описати межі професійної компетенції психолога та покази до перенаправлення. 6. Запропонувати узгоджений план мультидисциплінарної допомоги. <p>Формат виконання</p> <p>Аналітичний письмовий звіт обсягом 3–4 сторінки (Times New Roman, 14, міжрядковий інтервал 1,5).</p>	
2	<p>Практичне завдання 2 Професійна рефлексія та етичний аналіз мультидисциплінарної практики</p> <p>Мета завдання Розвинути навички професійної рефлексії та етичного мислення у ситуаціях міжпрофесійної взаємодії.</p> <p>Зміст завдання</p>	2

	<p>Здобувач обирає одну з типових ситуацій мультидисциплінарної роботи (наприклад, розбіжності між рекомендаціями психолога і лікаря, конфлікт у команді, запит на дії поза межами компетенції психолога). У письмовій роботі необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Описати суть етичної або професійної дилеми. 2. Проаналізувати її з позиції професійної етики психолога. 3. Визначити можливі ризики для клієнта та команди. 4. Запропонувати етично обґрунтоване рішення з урахуванням мультидисциплінарного підходу. 5. Здійснити коротку рефлексію щодо професійної позиції психолога в подібних ситуаціях. <p>Формат виконання Рефлексивно-аналітичне есе обсягом 2–3 сторінки (Times New Roman, 14, міжрядковий інтервал 1,5).</p>	
Разом		4

Самостійна робота освітньої компоненти

(питання для самоперевірки, окремо не оцінюються)

1. У чому полягає сутність мультидисциплінарного підходу в психологічному консультуванні?
2. Чим відрізняються мультидисциплінарна, міждисциплінарна та трансдисциплінарна моделі взаємодії?
3. Яке місце психолога в системі комплексної допомоги клієнту?
4. Які основні функції та зони відповідальності психолога в міжпрофесійній команді?
5. Що означає поняття «межі професійної компетенції» у мультидисциплінарній практиці?
6. У яких випадках психолог зобов'язаний ініціювати перенаправлення клієнта до іншого фахівця?
7. Які етичні принципи є ключовими в мультидисциплінарному консультуванні?
8. Як забезпечується конфіденційність у роботі міждисциплінарної команди?
9. Які особливості формулювання психологічного запиту в мультидисциплінарному контексті?
10. Як поєднуються психологічні, медичні та соціальні чинники під час оцінки стану клієнта?
11. Які критерії доцільності використання психодіагностичних методів у міждисциплінарній роботі?
12. Які принципи маршрутизації клієнта в системі комплексної допомоги?
13. Які труднощі можуть виникати під час комунікації між фахівцями різних спеціальностей?

14. Які стратегії конструктивного вирішення міжпрофесійних конфліктів?

15. У чому полягає специфіка психологічного консультування в медичних закладах?

16. Які особливості мультидисциплінарної роботи в соціальних та освітніх системах?

17. Як психолог працює з клієнтом у кризових і складних випадках у межах команди?

18. Які ознаки професійного вигорання характерні для фахівців мультидисциплінарних команд?

19. Які підходи до профілактики професійного вигорання в міжпрофесійній взаємодії?

20. Як оцінюється ефективність мультидисциплінарної психологічної допомоги?

21. Яке значення має професійна рефлексія для розвитку компетентностей психолога?

22. Як психолог може поєднувати клінічне мислення з етичними вимогами мультидисциплінарної практики?

3. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби та обладнання: екранні (електронні презентації, віртуальні зали для відпрацювання практичних навичок), комп'ютерні (комп'ютери, планшети, освітні платформи, електронні бібліотеки).

Програмне забезпечення: системне ПЗ (Операційні системи, драйвери), освітні платформи (Moodle) для дистанційного навчання, керування курсами (Zoom).

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Курс буде викладений у формі лекцій (24 год.) та практичних (4 год.) занять, практичних контактних (2 год.) занять, організації самостійної роботи студентів (75 год.).

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (аналіз кейсів, виконання практичних завдань), а також інтерактивні техніки та методики.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання освітнього компонентає:

Методи поточного контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання протягом семестру і включає систематичний моніторинг навчальних досягнень здобувачів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі виконання практичних завдань, розв'язання кейсів та активної участі в обговореннях, в обсязі навчального матеріалу, визначеному для кожного заняття.

- виконання практичних задач;
- активна участь в контактному занятті, на якому оговорюються виконані самостійно письмові роботи.

Методи підсумкового контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання наприкінці семестру, відповідно до навчального плану у формі іспиту, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

Запропоновано 2 письмових практичних завдання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. Додатково 20 балів можна заробити на контактному практичному занятті, взявши активну участь в аргументованій дискусії. Разом, за результатами поточного контролю, передбачений максимум 60 балів.

Форма підсумкового семестрового контролю:

Залік – тест. Передбачений максимум 40 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна шкала оцінювання.

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	Залік
90-100	A	«5» («відмінно»)	Зараховано
82-89	B	«4» («дуже добре», вище середнього рівня з кількома помилками)	
74-81	C	«4» («добре», в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок)	
64-73	B	«3» («задовільно», непогано, але зі значною кількістю недоліків)	
60-63	E	«3» («задовільно», виконання задовольняє мінімальні критерії)	
35-39	FX	«2» («незадовільно», із можливістю повторного складання)	

1-34	F	«2» («незадовільно», із обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Не зараховано
------	---	--	---------------

6. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Нормативні та міждисциплінарні джерела

1. **World Health Organization.** Framework for Action on Interprofessional Education and Collaborative Practice. – Geneva : WHO, 2010.
2. **World Health Organization.** Integrating Mental Health into Primary Care: A Global Perspective. – Geneva : WHO, 2008.
3. **World Health Organization.** Guidelines on mental health at work. – Geneva : WHO, 2022.
4. **World Health Organization.** Package of Interventions for Rehabilitation (PIR): Module 1 – Introduction. – Geneva : WHO, 2023.
5. **World Health Assembly.** Strengthening rehabilitation in health systems (WHA76.6). – Geneva : WHO, 2023.
6. **World Medical Association.** WMA International Code of Medical Ethics. – Ferney-Voltaire : WMA, 2022.
7. **Agency for Healthcare Research and Quality.** TeamSTEPPS® 3.0: Teamwork Tools to Enhance Performance and Patient Safety. – Rockville, MD : AHRQ, 2023.
8. **Agency for Healthcare Research and Quality.** TeamSTEPPS Pocket Guide. – Rockville, MD : AHRQ, 2023.

Клінічні та системні гайдлайни

9. **U.S. Department of Veterans Affairs, U.S. Department of Defense.** VA/DoD Clinical Practice Guideline for the Management of PTSD and Acute Stress Disorder (Provider Summary). – Washington, DC, 2023.
10. **National Institute for Health and Care Excellence.** Stroke rehabilitation in adults (NG236). – London : NICE, 2023.

Командна робота та міжпрофесійна взаємодія

11. **Salas E., Reyes D. L., McDaniel S. H.** The science of teamwork: Progress, reflections, and the road ahead // *American Psychologist*. – 2020. – Vol. 75, No. 2. – P. 163–176.
12. **Reeves S., Lewin S., Espin S., Zwarenstein M.** Interprofessional Teamwork for Health and Social Care. – Oxford : Wiley-Blackwell, 2010.
13. **Belbin R. M.** Team Roles at Work. – 3rd ed. – London : Routledge, 2022.

Психологічне консультування

14. **Rogers C. R.** On Becoming a Person: A Therapist's View of Psychotherapy. – Boston : Houghton Mifflin, 1961.
15. **Norcross J. C., Wampold B. E.** Evidence-based therapy relationships // *Psychotherapy*. – 2011.

16. **Wampold B. E.** The Great Psychotherapy Debate: The Evidence for What Makes Psychotherapy Work. – New York : Routledge, 2015.
17. **McDaniel S. H., Hepworth J., Doherty W. J.** Medical Family Therapy and Integrated Care. – Washington, DC : American Psychological Association.

Професійне благополуччя фахівців

18. **Maslach C., Leiter M. P.** The Burnout Challenge: Managing People's Relationships with Their Jobs. – Cambridge, MA : Harvard University Press, 2022.